

Les formulacions contradictòries ... de Kant o de qui?

written by Jordi Domingo | 11 de juny de 2017

Actua de manera que tractis a la humanitat, sigui en la teva persona o en la de qualsevol altre, sempre, al mateix temps, com una finalitat, mai com un mitjà.

La segona formulació de l'imperatiu categòric de Kant és un respecte a la humanitat com a tal. Un respecte a la societat en tant que formada per individus lliures i dotats de drets i deures, en diríem avui. El deure de respectar és un deure que tenim vers a les persones per tractar-se d'éssers racionals, portadors d'humanitat; res a veure amb qui sigui cadascú en particular.

En tant que persones, socials, sociables i que vivim en societat, només serem capaços d'assolir el desenvolupament de totes les nostres capacitats, en una societat que tingui el més alt grau de llibertat. Una societat on existeixi un permanent antagonisme entre els seus membres però a la vegada la més ferma de les determinacions i garanties dels límits d'aquesta llibertat per tal que pugui ser consistent amb la llibertat dels altres.

Llibertat protegida per un corpus legal extern al propi individu i vinculat a una constitució civil, justa però restrictiva alhora per la pròpia necessitat que ens imposem nosaltres mateixos. Les persones som, per naturalesa, propenses a les llibertats sense límits, raó per la que ens veiem obligats a assumir aquesta condició restrictiva per a conviure en una societat lliure i justa, coneixedors que solament així podrem avançar socialment. La pròpia constricció legal permet que ens disciplinem, fent dels nostres desitjos i

projectes de millora social l'art forçós que permet germinar les llavors de la prosperitat.

La vida política lliure es caracteritza per una autonomia consistent en que les lleis civils que la regulen no ens són imposades sinó que tenen el seu origen en la pròpia societat civil. La voluntat d'una comunitat social organitzada en una estructura d'Estat, és la font de la llei civil que obliga universalment a tots els membres d'aquesta comunitat. És així perquè el seu origen, el poder legislatiu de l'Estat, representa universalment a tots els seus membres.

Un dels grans reptes que tenim en el nostre futur més immediat, és el de l'establiment d'una societat que administri el dret entre els seus membres. Que l'administri d'una forma moralment inqüestionable i inqüestionablement justa.

Els deures individuals que ens hem imposat per conviure en la constrictiva societat actual, els complim bé pel propi deute moral bé per l'ús per part de l'Estat d'un dels seus trets definitoris: l'ús de la força i la coerció.

El motor del nostre actuar moral de compliment del deure, no és el compliment literal de la llei de la que ens em dotat. Com a molt, el motor n'és la consciència de la llei. La mateixa consciència que ens aboca com a individus a dotar-nos d'una nova descripció del dret.

De la urgència del canvi de paradigma i de la nova forma d'administrar el nou dret del que ens hem de dotar, pocs dubtes existeixen.

Ningú no assevera que els drets als que estem sotmesos en tant que societat mundial, o com a integrants d'una societat civil europea, són inqüestionables ni inamovibles. El sòl fet de pensar-ho és en sí una fal·làcia.

És quan reduïm l'escala de la societat quan aquestes fal·làcies es converteixen en dogma. A nivell de comunitat

social dependent de l'Estat espanyol, ens trobem aquesta formulació contradictòria: el dret que pocs accepten ja com a constrictor vàlid per permetre el creixement de la comunitat, es converteix en el dogma de l'imperi de la llei.

Deia Kant que mai podrem saber com són les coses en sí mateixes perquè només podrem saber com són per a nosaltres. Per molts de nosaltres, el formar part d'una comunitat civil dotada d'un nou dret i organitzada a l'entorn d'un nou Estat Català, lliure i sobirà conforma la condició necessària per poder avançar en la construcció d'una societat més equilibrada, justa i sostenible. Conformi l'expressió més sublim de llibertat.